

۵-۱- تولید

۵-۱-۱- شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی

براساس نتایج بررسی کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور، در سال ۱۳۹۰ شاخص تولید این کارگاه‌ها از ۵/۷ درصد افزایش نسبت به سال قبل برخوردار شد. در این سال صنایع «تولید سایر وسایل نقلیه»، «تولید فلزات اساسی» و «تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر» به ترتیب با رشدی معادل ۶۳/۲، ۱۴/۹ و ۹/۵ درصد و با مجموع ضریب اهمیت ۴۱/۴ درصدی در شاخص تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی، در تحقق رشد شاخص مذکور موثر بودند. در این سال شاخص «اشتغال» و «مزد و حقوق پرداختی به کارکنان» کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۰/۵ و ۱۵/۸ درصد افزایش یافت.

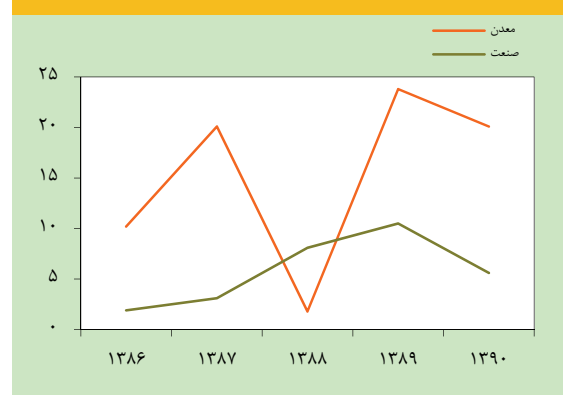
۵-۱-۲- تولیدات صنایع منتخب

در سال ۱۳۹۰، تعداد ۱۶۴۱/۵ هزار دستگاه خودرو (شامل انواع خودروی سبک و سنگین) در کشور تولید شد که نسبت به سال قبل ۲/۸ درصد رشد نشان می‌دهد. در برنامه تولید سال ۱۳۹۰ صنعت خودروسازی کشور، ۱۸۶۳/۳ هزار دستگاه پیش‌بینی شده بود و بر این اساس، ۸۸/۱ درصد برنامه تولید در این سال محقق گردید. طی همین سال، تولید سیمان، فولاد خام و شمش آلومینیوم نیز در مقایسه با سال ۱۳۸۹ از رشد کمتری برخوردار بود.

بخش صنعت از جمله بخش‌های محوری اقتصاد است

که نقش مهمی در چرخه‌های رونق و رکود اقتصادی ایفا نموده و از طرفی اعمال هرگونه سیاست یا اصلاح ساختاری در کل اقتصاد نیز این بخش را متأثر می‌سازد. به رغم بهبود عملکرد فعالیت‌های صنعتی در سال ۱۳۸۹ که منجر به تحقق رشد ارزش افزوده این بخش به میزان ۱۰/۵ درصد گردید، در سال ۱۳۹۰ میزان رشد ارزش افزوده این بخش تحت‌تاثیر برخی رویدادها از جمله عدم اجرای بهینه مرحله اول قانون هدفمندی یارانه‌ها و نیز اعمال برخی تحریم‌ها بر اقتصاد کشور به رقم ۵/۶ درصد محدود گردید. در سال ۱۳۹۰، ارزش افزوده بخش معدن از رشد قابل ملاحظه‌ای (معادل ۲۰/۱ درصد نسبت به سال قبل) برخوردار شد. با این حال، به دلیل اندک بودن سهم بخش معدن، رشد مزبور تأثیر چندانی بر رشد گروه صنعت و معدن نداشت.

نمودار ۵-۱- رشد ارزش افزوده بخش صنعت و معدن (به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۸۳)

جدول ۵-۱- برخی تولیدات منتخب صنعتی و معدنی

واحد	سال			درصد تغییر	
	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰
سیمان	۵۲/۱	۶۱/۶	۶۶/۵	۱۸/۲	۷/۹
انواع خودروی سبک(۱)	۱۳۸۶/۶	۱۵۵۵/۰	۱۶۰۲/۰	۱۲/۱	۳/۰
فولاد خام	۱۱/۱	۱۲/۷	۱۴/۱	۱۴/۴	۱۰/۶
مس کاتد	۲۱۰/۳	۲۲۱/۱	۲۳۵/۰	۵/۱	۶/۳
شمش آلومینیوم	۲۸۱/۳	۳۰۳/۰	۳۱۸/۰	۷/۷	۵/۰

ماخذ: گزارش عملکرد هشت ساله وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال‌های ۹۱-۱۳۸۴
 ۱- ماخذ: شرکت ساپکو- انواع خودروی سبک شامل سواری، وانت، ون، آمبولانس و خودروی دودیفرانسیل می‌باشد.

در این مدت به ۱۵/۲ میلیارد دلار بالغ گردید که در مقایسه با سال قبل ۳۱/۳ درصد افزایش داشت. اگرچه صادرات و فروش داخلی محصولات صنایع پتروشیمی به لحاظ ارزشی رشد داشته، لیکن نرخ رشد قابل توجه ارزش صادرات و فروش داخلی نسبت به عملکرد متغیرهای مذکور در این سال نشان می‌دهد که بیشتر افزایش درآمد تولیدکنندگان این صنعت از محل افزایش قیمت محصولات بوده است.

براساس گزارش شرکت ملی صنایع پتروشیمی، تولیدات پتروشیمی (با در نظر گرفتن تولید مجتمع‌های خصوصی و واگذار شده) در سال ۱۳۹۰ با ۶/۴ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۴۲/۷ میلیون تن رسید. همچنین، مقدار صادرات پتروشیمی (با احتساب عملکرد مجتمع‌های واگذار شده و خصوصی) در سال مورد بررسی با ۸/۰ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۱۹/۳ میلیون تن رسید. ارزش صادرات پتروشیمی

جدول ۵-۲- عملکرد صنایع پتروشیمی

تولید(هزار تن)	سال			درصد تغییر	
	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰
۳۴۴۳۳	۴۰۱۷۵	۴۲۷۳۶	۱۶/۷	۶/۴	۶/۴
صادرات					
مقدار(هزار تن)	۱۴۰۳۹	۱۷۸۶۱	۱۹۲۸۲	۲۷/۲	۸/۰
ارزش(میلیون دلار)	۹۱۴۷	۱۱۵۵۹	۱۵۱۷۷	۲۶/۴	۳۱/۳
فروش داخلی					
مقدار(هزار تن)	۷۸۶۵	۱۰۵۳۲	۱۲۰۱۰	۳۳/۹	۱۴/۰
ارزش(میلیارد ریال)	۴۶۷۶۶	۶۷۶۹۲	۱۱۲۲۶۴	۴۴/۷	۶۵/۸

ماخذ: شرکت ملی صنایع پتروشیمی
 ۱- به دلیل اینکه بخشی از تولیدات صنایع پتروشیمی به‌عنوان محصول واسطه‌ای در صنایع پتروشیمی به کار می‌رود، حجم تولیدات پتروشیمی همواره از مجموع مقدار صادرات و فروش داخلی بیشتر است.

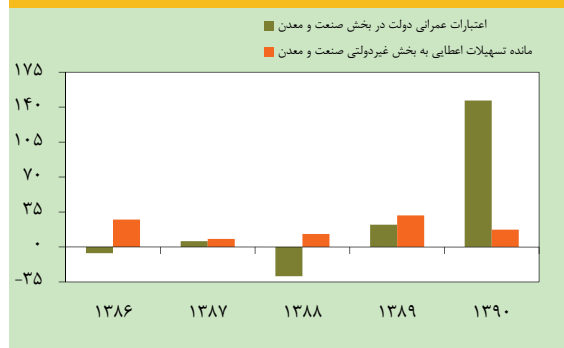
محصول به بازار داخلی است که در مقایسه با سال قبل ۱۴/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد.

عملکرد فروش داخلی محصولات صنایع پتروشیمی در سال مورد بررسی نشان‌دهنده عرضه ۱۲/۰ میلیون تن

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۰

نشان می‌دهد که ۱۰/۱٪ درصد از اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بودجه مصوب فصل «صنعت و معدن» و «طرح تحقیقات اساسی بخش صنعت و معدن» محقق گردید. بیشترین میزان تحقق بودجه طی این سال مربوط به «برنامه ایجاد و توسعه صنایع» و «طرح تحقیقات اساسی بخش صنعت و معدن» به ترتیب به میزان ۱۵۶/۶ و ۱۰۰/۰ درصد می‌باشد.

نمودار ۲-۵- مقایسه درصد تغییر در مانده تسهیلات اعطایی سیستم بانکی به بخش غیردولتی صنعت و معدن و اعتبارات عمرانی دولت در بخش صنعت و معدن

جدول ۳-۵- اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای - ملی در فصل صنعت و معدن و طرح تحقیقات اساسی بخش صنعت و معدن

(میلیارد ریال)

سال	درصد تغییر		سهم (درصد)		سال				
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸		
فصل صنعت و معدن	۱۰/۱	۵۶۳۹/۴	۹۹/۵	۹۹/۲	۱۴۷/۴	۲۲/۵	۵۷۱۸/۴	۲۳۱۱/۰	۱۸۸۶/۹
طرح تحقیقات اساسی بخش صنعت و معدن	۱۰۰/۰	۲۶/۳	۰/۵	۰/۸	۳۹/۳	۴/۲	۲۶/۳	۱۸/۹	۱۸/۲
کل	۱۰/۱	۵۶۶۵/۷	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۴۶/۶	۲۲/۳	۵۷۴۴/۸	۲۳۲۹/۹	۱۹۰۵/۰

ماخذ: خزانه‌داری کل، وزارت امور اقتصادی و دارایی

۳-۵- تسهیلات بانکی

رسید. براساس آمار مذکور، سهم تغییر در مانده بدهی بخش غیردولتی صنعت و معدن از کل تغییر در مانده تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی به بخش‌های غیردولتی اقتصاد معادل ۱۵/۳ درصد بود.

در پایان اسفند ماه ۱۳۹۰، کل مانده خالص تسهیلات اعطایی به بخش‌های دولتی و غیردولتی صنعت و معدن (بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی) با رشدی معادل ۱۶/۹ درصد نسبت به پایان سال ۱۳۸۹ به ۷۰۸/۲ هزار میلیارد ریال

جدول ۵-۴- مانده تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی به بخش صنعت و معدن (۱) (میلیارد ریال)

سهم نسبی (درصد)	۱۳۹۰		پایان سال		
	تغییر در مانده کل اقتصاد (۲)	تغییر در مانده صنعت و معدن	درصد تغییر	۱۳۹۰	۱۳۸۹
۱۵/۳	۶۸۳۳۲۵/۳	۱۰۴۳۲۰/۵	۱۷/۴	۷۰۵۱۳۴/۹	۶۰۰۸۱۴/۴
-۱/۸	۹۵۱۵۸/۱	-۱۷۱۹/۹	-۳۵/۹	۳۰۷۵/۲	۴۷۹۵/۱
۱۳/۲	۷۷۸۴۸۳/۴	۱۰۲۶۰۰/۶	۱۶/۹	۷۰۸۲۱۰/۱	۶۰۵۶۰۹/۵

۱- بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی است.

۲- نشان‌دهنده تغییر در مانده تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری به کل بخش‌های اقتصاد می‌باشد.

در سال مورد بررسی، بانک صنعت و معدن به عنوان تنها بانک تخصصی فعال در این بخش، مبلغ ۲۵/۶ هزار میلیارد ریال تسهیلات (بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی) به این بخش پرداخت نمود که نسبت به سال قبل ۲/۸ درصد رشد داشت.

جدول ۵-۵- پرداختی‌های بانک صنعت و معدن (میلیارد ریال)

سهم (درصد)	سال		درصد تغییر		سهم (درصد)	سال
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹		
۸۲/۰	۸۹/۳	-۵/۶	۲۰/۳	۲۱۰۲۹/۳	۲۲۲۸۶/۱	۱۸۵۳۲/۶
۰/۷	۱/۲	-۴۱/۰	-۶۸/۶	۱۸۲/۹	۳۱۰/۳	۹۸۹/۲
۱۷/۰	۹/۰	۹۳/۲	۶۷/۰	۴۳۴۹/۴	۲۲۵۱/۶	۱۳۴۸/۰
۰/۰	۰/۰	۰	-۱۰۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱/۰
۰/۳	۰/۴	-۱۹/۶	۶۹/۰	۷۸/۹	۹۸/۲	۵۸/۱
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲/۸	۱۹/۲	۲۵۶۴۰/۵	۲۴۹۴۶/۱	۲۰۹۲۸/۸

ماخذ: بانک صنعت و معدن

۱- شامل پرداخت به شرکت لیزینگ صنعت و معدن، بازسازی صنایع آسیب‌دیده بم، متفرقه و مالیات فروش سهام است.

بر اساس گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال ۱۳۹۰، تعداد ۱۵۲ طرح در رشته فعالیت‌های مختلف اقتصادی به تصویب رسید و بر این اساس، پیش‌بینی شده مبلغ ۲/۹ میلیارد دلار تسهیلات ارزی از محل صندوق توسعه ملی به طرح‌های مذکور پرداخت شود. بر این اساس، گروه فعالیت‌های «شیمیایی و سلولزی» و «کانی غیرفلزی» به ترتیب با ۲۹/۸ و ۲۲/۳ درصد بیشترین سهم را در تسهیلات ارزی مصوب از محل صندوق توسعه ملی به خود اختصاص دادند.

جدول ۵-۶- خلاصه وضعیت طرح‌های مصوب صندوق توسعه ملی به تفکیک گروه‌های صنعتی در سال ۱۳۹۰

متوسط تسهیلات مصوب (به هر طرح (میلیون دلار)	ارزش		تعداد	
	سهم (درصد)	مبلغ (میلیون دلار)	سهم (درصد)	تعداد (فقره)
۱۰/۵	۱۳/۲	۳۷۷/۲	۲۳/۷	۳۶
۲۴/۳	۲۹/۸	۸۵۰/۸	۲۳/۰	۳۵
۳۷/۴	۱۹/۶	۵۶۱/۱	۹/۹	۱۵
۲۳/۹	۵/۸	۱۶۷/۰	۴/۶	۷
۱۰/۲	۱/۴	۴۱/۰	۲/۶	۴
۷/۰	۰/۷	۲۱/۱	۲/۰	۳
۱۸/۸	۲۲/۳	۶۳۷/۸	۲۲/۴	۳۴
۱۷/۷	۲/۵	۷۰/۸	۲/۶	۴
۹/۴	۴/۶	۱۳۲/۰	۹/۲	۱۴
۱۸/۸	۱۰۰/۰	۲۸۵۸/۷	۱۰۰/۰	۱۵۲

ماخذ: گزارش نتایج تفصیلی عملکرد بخش صنعت و معدن در سال ۱۳۹۰، وزارت صنعت، معدن و تجارت

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۰

از ابتدای شروع طرح تا پایان اسفند ماه ۱۳۹۰، مبلغ ۲۹/۸ هزار میلیارد ریال از مطالبات آیین نامه مذکور سررسید گذشته یا معوق شدند.

۵-۴- واحدهای جدید صنعتی

در سال ۱۳۹۰، تعداد ۱۵/۹ هزار فقره جواز تاسیس صادر شد که در مقایسه با سال قبل ۰/۷ درصد رشد داشت. بررسی توزیع تعداد جوازهای تاسیس صادره در سال ۱۳۹۰ برحسب گروه‌های صنعتی نشان‌دهنده گرایش بیشتر سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در صنایع «محصولات کانی غیرفلزی» (۲۴/۸ درصد)، «محصولات غذایی و آشامیدنی» (۱۸/۶ درصد)، و «محصولات لاستیکی و پلاستیکی» (۱۱/۶ درصد) است. بر این اساس، بیش از ۵۵ درصد از جوازهای تاسیس صادره به این سه گروه صنعتی اختصاص دارد.

میزان سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده در قالب جوازهای تاسیس صادر شده در سال ۱۳۹۰ حدود ۸۱۶/۵ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم سال قبل ۷/۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. محاسبات انجام گرفته نشان‌دهنده آن است که در سال ۱۳۹۰، متوسط سرمایه پیش‌بینی شده در هر طرح صنعتی براساس جوازهای تاسیس ۵۱/۲ میلیارد ریال می‌باشد که نسبت به سال قبل ۸/۰ درصد کاهش دارد. همچنین، متوسط سرمایه لازم پیش‌بینی شده برای هر شغل در جوازهای تاسیس ۱۷۵۱ میلیون ریال می‌باشد که نسبت به سال قبل ۷/۲ درصد کاهش نشان می‌دهد.

بررسی عملکرد تسهیلات اعطایی از محل آیین‌نامه اجرایی گسترش بنگاه‌های کوچک اقتصادی زودبازده و کارآفرین نشان می‌دهد در مجموع، از ابتدای اجرای آیین‌نامه تا پایان سال ۱۳۹۰، معادل ۲۷۳/۶ هزار میلیارد ریال تسهیلات به بخش‌های مختلف اقتصادی پرداخت شده است که بیش از ۲۲/۸ هزار میلیارد ریال آن طی سال ۱۳۹۰ پرداخت شده است. با توجه به سهمیه ابلاغی از سوی بانک مرکزی برای بانک‌های تجاری به میزان ۳۸۷/۱ هزار میلیارد ریال (۸۲/۸ درصد) و برای بانک‌های تخصصی ۸۰/۵ هزار میلیارد ریال (۱۷/۲ درصد)، تعداد طرح‌های معرفی شده به بانک‌های عامل از ابتدای اجرای طرح تا پایان اسفند ماه ۱۳۹۰، در مجموع ۱/۲ میلیون فقره به مبلغ ۷۳۰/۰ هزار میلیارد ریال می‌باشد که از این مبلغ، سهم بانک‌های تجاری ۸۳/۴ درصد (۶۰۸/۸ هزار میلیارد ریال) و سهم بانک‌های تخصصی ۱۶/۶ درصد (۱۲۱/۳ هزار میلیارد ریال) است.

همچنین، از ابتدای شروع طرح تا پایان اسفند ماه ۱۳۹۰ تامین سرمایه در گردش (تسهیلات کوتاه‌مدت) بنگاه‌های متقاضی معادل ۲۳/۴ درصد از کل تسهیلات پرداختی (به مبلغ ۶۴/۱ هزار میلیارد ریال) را شامل می‌شود. در مجموع، مبلغ تسهیلات پرداختی به بنگاه‌های کوچک و زودبازده بخش صنعت و معدن از ابتدای اجرا تا پایان اسفند ماه ۱۳۹۰ معادل ۱۴۴/۳ هزار میلیارد ریال و سهم تسهیلات پرداختی به این بخش از کل بخش‌های اقتصادی معادل ۵۲/۸ درصد بوده است. سهم بانک صنعت و معدن به عنوان تنها بانک تخصصی حوزه صنعت و معدن از کل تسهیلات پرداختی بخش صنعت و معدن تنها معادل ۴/۴ درصد است. همچنین،

جدول ۵-۷- تعداد، سرمایه‌گذاری و اشتغال جوازهای تاسیس و پروانه‌های بهره‌برداری

درصد تغییر	سال				
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	□۱۳۹۰	▲۱۳۸۹	
جوازهای تاسیس					
					تعداد(فقره)
۰/۷	۱۸/۹	۱۵۹۴۵	۱۵۸۳۸	۱۳۳۲۰	سرمایه‌گذاری(هزار میلیارد ریال)
-۷/۳	۳/۶	۸۱۶/۵	۸۸۱/۱	۸۵۰/۱	اشتغال(هزار نفر)
-۰/۲	۳/۰	۴۶۶/۲	۴۶۷/۲	۴۵۳/۴	
پروانه‌های بهره‌برداری					
					تعداد(فقره)
-۸/۰	۳/۴	۶۳۴۰	۶۸۹۱	۶۶۶۶	سرمایه‌گذاری(هزار میلیارد ریال)
-۱۷/۸	-۶/۵	۱۵۹/۶	۱۹۴/۱	۲۰۷/۵	اشتغال(هزار نفر)
-۱۵/۱	-۶/۵	۱۱۱/۲	۱۳۱/۱	۱۴۰/۲	

ماخذ: گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت

در سال ۱۳۹۰، تعداد ۶۳۴۰ فقره پروانه بهره‌برداری با سرمایه‌گذاری حدود ۱۵۹/۶ هزار میلیارد ریال (به قیمت‌های جاری) صادر شد که در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۸/۰ و ۱۷/۸ درصد کاهش نشان می‌دهد. توزیع تعداد واحدهای جدید راه‌اندازی شده صنعتی برحسب گروه‌های صنعتی نشان می‌دهد که بیشترین تعداد واحدهای جدید در گروه‌های «محصولات کانی غیرفلزی» (۱۸/۷ درصد)، «محصولات غذایی و آشامیدنی» (۱۸/۴ درصد) و «محصولات لاستیکی و پلاستیکی» (۱۳/۵ درصد) به بهره‌برداری رسیده است. در سال مورد بررسی، متوسط سرمایه لازم برای ایجاد هر واحد صنعتی براساس پروانه‌های بهره‌برداری حدود ۲۵/۲ میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل ۱۰/۶ درصد کاهش داشت.

در سال ۱۳۹۰، تعداد ۶۳۴۰ فقره پروانه بهره‌برداری با سرمایه‌گذاری حدود ۱۵۹/۶ هزار میلیارد ریال (به قیمت‌های جاری) صادر شد که در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۸/۰ و ۱۷/۸ درصد کاهش نشان می‌دهد. توزیع تعداد واحدهای جدید راه‌اندازی شده صنعتی برحسب گروه‌های صنعتی نشان می‌دهد که بیشترین تعداد واحدهای جدید در گروه‌های «محصولات

جدول ۵-۸- متوسط تشکیل سرمایه و ایجاد اشتغال مجوزهای جدید صنعتی

درصد تغییر	سال				
	۱۳۹۰	۱۳۸۹	□۱۳۹۰	▲۱۳۸۹	
جوازهای تاسیس					
					متوسط تشکیل سرمایه مورد انتظار در هر طرح صنعتی(میلیون ریال)
-۸/۰	-۱۲/۸	۵۱۲۰۵	۵۵۶۳۳	۶۳۸۲۲	متوسط اشتغال مورد انتظار هر طرح صنعتی(نفر)
-۰/۹	-۱۳/۳	۲۹	۲۹	۳۴	متوسط تشکیل سرمایه لازم برای ایجاد هر شغل(میلیون ریال)
-۷/۲	۰/۶	۱۷۵۱	۱۸۸۶	۱۸۷۵	
پروانه‌های بهره‌برداری					
					متوسط تشکیل سرمایه هر واحد صنعتی(میلیون ریال)
-۱۰/۶	-۹/۵	۲۵۱۷۴	۲۸۱۶۳	۳۱۱۳۴	متوسط اشتغال ایجاد شده در هر واحد صنعتی(نفر)
-۷/۸	-۹/۶	۱۸	۱۹	۲۱	متوسط تشکیل سرمایه لازم برای هر شغل(میلیون ریال)
-۳/۱	۰/۰	۱۴۳۵	۱۴۸۰	۱۴۸۰	

ماخذ: گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت

۵-۵- مجوزهای صادر شده در بخش معدن

گردید. آمارها حاکی از آن است که از ۸۸۲ گواهی کشف، تعداد ۶۱۸ مورد مربوط به مصالح ساختمانی، ۸۹ مورد مربوط به مواد فلزی و ۱۷۵ مورد مربوط به سایر مواد معدنی بوده است که به

طی سال ۱۳۹۰، در بخش معدن تعداد ۸۸۲ فقره گواهی کشف با پیش‌بینی ذخیره‌ای به میزان ۳۸۹۱ میلیون تن مواد معدنی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۰

ظرفیت استخراج این معادن ۶۸ میلیون تن برآورد شده است که نشان‌دهنده افزایش ۱۴/۹ درصدی ظرفیت استخراج می‌باشد. همچنین، تعداد ۷۴۶ فقره اجازه برداشت با میزان استخراج ۱۷ میلیون تن به متقاضیان داده شد که در مقایسه با سال قبل به ترتیب ۱۰/۰ و ۱۴/۸ درصد کاهش نشان می‌دهد.

ترتیب استان‌های خراسان رضوی، اصفهان، فارس و یزد با سهمی معادل ۸/۴، ۷/۵، ۷/۴ و ۶/۵ درصد بیشترین فراوانی گواهی کشف را به خود اختصاص داده‌اند. طبق گزارش مذکور، در این سال به منظور بهره‌برداری از معادن جدید، تعداد ۱۰۴۰ فقره پروانه بهره‌برداری با ذخیره قطعی ۲۶۷۶ میلیون تن صادر شد.

جدول ۵-۹- مجوزهای معدنی صادر شده

درصد تغییر		سال			
۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۸۹	▲۱۳۸۸	
-۱۲/۰	-۰/۴	۱۵۴۴	۱۷۵۵	۱۷۶۲	تعداد پروانه اکتشاف(فقره)(۱)
گواهی کشف(۲)					
۶/۷	۴/۷	۸۸۲	۸۲۷	۷۹۰	تعداد(فقره)
۱۹/۹	۸۶/۶	۳۸۹۱	۳۲۴۵	۱۷۳۹	ذخیره(میلیون تن)
۶۸/۰	-۴/۷	۲۸۵	۱۷۰	۱۷۸	هزینه عملیات(میلیارد ریال)
پروانه بهره‌برداری(۳)					
۴/۳	۲۰/۱	۱۰۴۰	۹۹۷	۸۳۰	تعداد(فقره)
۱۴/۹	۳۴/۸	۶۸	۵۹	۴۴	ظرفیت استخراج(میلیون تن)
۱/۷	۱۴/۶	۱۰۴۱۵	۱۰۲۴۴	۸۹۴۰	اشتغال(نفر)
-۲۱/۷	-۲/۱	۲۶۷۶	۳۴۱۷	۳۴۹۰	ذخیره قطعی(میلیون تن)
۶۷/۰	۳۲/۶	۹۶۲۲	۵۷۶۲	۴۳۴۵	سرمایه‌گذاری(میلیارد ریال)
اجازه برداشت(۴)					
-۱۰/۰	-۱/۹	۷۴۶	۸۲۹	۸۴۵	تعداد(فقره)
-۱۴/۸	۲۶/۷	۱۷	۱۹	۱۵	میزان استخراج(میلیون تن)

ماخذ: گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت

- ۱- پروانه اکتشاف: مجوزی است که برای انجام عملیات اکتشافی مواد معدنی در محدوده مشخصی از طرف وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر می‌شود.
- ۲- گواهی کشف: تأییدیه‌ای است که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت پس از اتمام عملیات اکتشافی و کشف کانه به نام دارنده پروانه اکتشاف صادر می‌شود.
- ۳- پروانه بهره‌برداری: مجوزی است که به منظور استخراج و کانه‌آرایی و به دست آوردن مواد معدنی قابل فروش توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت صادر می‌شود.
- ۴- اجازه برداشت: مجوزی است که از طرف وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تأمین مصالح ساختمانی مورد نیاز طرح‌های عمرانی و برداشت واریزه‌ها و ذخایر محدود و جزئی و نیز عملیات آزمایشگاهی صادر می‌شود.

۵-۶- اشتغال صنعتی

معدن و تجارت متوسط اشتغال ایجاد شده در طرح‌ها براساس پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی صادر شده در سال ۱۳۹۰ به‌طور متوسط ۱۸ نفر در هر طرح است. طبق آمار مورد محاسبه، سرمایه لازم برای ایجاد هر فرصت شغلی براساس پروانه‌های مزبور ۱۴۳۵/۰ میلیون ریال می‌باشد که در مقایسه با سال قبل ۳/۱ درصد کاهش دارد.

با توجه به ساختار جمعیتی کشور، موضوع اشتغال‌زایی در سال‌های اخیر از چالش‌های اساسی اقتصاد کشور بوده است. آمار مربوط به پروانه‌های بهره‌برداری صادر شده در سال ۱۳۹۰ نشان می‌دهد که در مجموع، ۱۱۱/۲ هزار فرصت شغلی در بخش صنعت و ۱۰/۴ هزار فرصت شغلی جدید در بخش معدن ایجاد شده است. براساس گزارش وزارت صنعت،

۵-۷- شاخص بهای تولیدکننده محصولات صنعتی و مواد معدنی

شاخص بهای تولیدکننده، منعکس‌کننده روند تغییرات قیمت تمام‌شده کالاها از دیدگاه تولیدکننده در بخش‌های مختلف اقتصادی است. این شاخص به عنوان یک شاخص پیشرو برای اطلاع از روند تحولات قیمت‌ها در سطح مصرف‌کننده محسوب می‌شود. متوسط شاخص بهای تولیدکننده در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال قبل ۳۴/۲ درصد و در سال ۱۳۸۹ نسبت به سال قبل به میزان ۱۶/۶ درصد رشد داشت. متوسط شاخص بهای گروه «ساخت (صنعت)» در سال ۱۳۹۰ با نرخ رشدی به میزان ۵۴/۳ درصد نسبت به سال قبل،

بالاترین میزان رشد را در بین گروه‌های اصلی شاخص بهای تولیدکننده داشت.

۵-۸- صادرات صنعتی

در سال ۱۳۹۰، وزن و ارزش صادرات صنعتی به ترتیب به ۴۵/۰ میلیون تن و ۲۷/۶ میلیارد دلار رسید که نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۹/۴ و ۳۶/۶ درصد افزایش داشت. ارزش واحد صادرات کالاهای صنعتی نیز با ۱۴/۴ درصد افزایش به ۶۱۳ دلار در هر تن افزایش یافت. اقلام عمده صادرات صنعتی به ترتیب شامل «فرآورده‌های حاصل از نفت و گاز» (۳۰/۸ درصد)، «محصولات شیمیایی آلی» (۱۳/۷ درصد)، «مواد پلاستیکی» (۱۲/۳ درصد) و «چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها» (۵/۵ درصد) می‌باشند.